

JDDING

de Berlagebrug

'Kolonne gillende tienermeisjes'

Lilian Westendorp van Delft

We hadden al een paar dagen tevergeefs op de Berlagebrug gestaan, toen ze dan eindelijk 8 mei kwamen. Wij stonden op de Reinier Vinkeleskade bij het illegale *Parool*. Wij hadden die altijd gebracht van het adres van onze school naar het verdeeladres. Alles was daar versierd en we kregen vlaggetjes, sjerpen etcetera. Toen de stoet Canadezen langs kwam en stopte, mocht ik in de eerste tientonner of zo iets voorin om de weg te wijzen. Ik had en heb altijd wat met rechts en links, dus we gingen vaak verkeerd, de hele laadbak en de hele kolonne zat vol gillende tienermeisjes en er was een geweldig gejuich langs de kant.

Op de Hoofdweg stopte de kolonne en kwamen er jongens uit mijn klas me waarschuwen dat ze tot Haarlem niet meer zouden stoppen en dat ik eruit moest komen. Ik deed dat en we liepen weer naar huis in de Deurloostraat. Inderdaad waren er tientallen en misschien wel meer kinderen, die allemaal terug hebben moeten lopen uit Haarlem. Dit is mijn herinnering aan de intocht van de Canadezen.

Een Canadese tank in de Amstellaan (nu Vrijheidslaan), bij het Daniël Willinkplein (nu Victorieplein).
FOTO CHRIS DE KEIJZER

Meisjes op de motor bij een Canadees in de Amstellaan (nu Vrijheidslaan) op 8 mei. De vader van Lilian Westendorp staat links voor de lantaarnpaal.
FOTO J.M. BAKELS

Kaalgeschoren 'moffenmeiden'. Foto uit een privécollectie. Locatie, datum en foto-graaf zijn niet bekend.

Een Canadese jeep passeert de Berlagebrug op 8 mei 1945.

FOTO J.M. BAKELS

'Je hebt toch zeker ook wel zoo'n stoere Canadees omhelst, liefste?'

Citaat uit de brief van Piet van Rossum aan zijn toenmalige Rotterdamse vriendin:

Vandaag was het de groote dag van de intocht der Canadeezen. Vanochtend om 6 uur begon de 'invasie'. Liefste, ik geloof niet dat ik in staat ben om op papier te zetten hoe geweldig deze intocht is geweest, het was allemaal overweldigend en zoiets kun je je heele leven niet meer vergeten. Het was een onafgebroken karavaan van auto's, tanks, motoren, die van 's morgens 6 uur tot middernacht duurde. En al die voertuigen waren afgeladen met jongens en meisjes, bedolven onder bloemen, zoodat je de soldaten bijna niet meer kon terugvinden. Wat een gezicht... al die lachende vrolijke en bruingebrande koppen, en ze waren allemaal even ontroerd door zoo'n enthousiaste ontvangst, al die duizenden mensen werden niet moe om onze bevrijders toe te juichen en te huldigen....

De radioreporter van de BBC verklaarde in het nieuwe dagblad *Het Parool*, dat Amsterdam alles heeft overtroffen wat hij tot dusver met de bevrijding in andere landen had meegemaakt. Zelfs de intocht in Parijs verzonk er bij in het niet. Nu, het zal bij julie in Rotterdam ook wel net zoo geweldig geweest zijn, denk ik en je hebt toch zeker ook wel zoo'n stoere Canadees omhelst, liefste, al was het alleen maar uit dankbaarheid voor alles wat zij gedaan hebben om ons te verlossen van het gehate nazidom. Ze hebben het verdiend, hoor!

'Wat een dag!'

Ruud Jansen:

En toen was daar dan toch nog plotseling het nieuws dat de oorlog afgelopen was.

Die eerste bevrijdingsdag liet zich overigens niet van z'n beste zijde zien. Het was somber weer, geen zon, met een grauwe wolkenhemel, en er was ook niets te merken van een feestelijke stemming. Ik denk omdat er nog voldoende zekerheid was of het allemaal wel echt waar was.

Ik ben om een uur of elf nog naar de stad gelopen, als ik me goed herinner, maar ook daar was nog weinig feestgedruis. Omdat er in de richting van de Munt ook geen activiteiten te bespeuren waren, ben ik weer naar huis teruggewandeld. Zo was iedereen in gespannen afwachting van de komst van de bevrijders.

"Wanneer komen ze nou?"

"Ze zeggen morgen, maar ik moet het eerst nog zien."

"Ik hoorde dat het Canadezen zijn."

"Canadezen? Hebben die dan ook meegevochten?"

En zo steeg de spanning. Morgen komen ze.

Pas toen de Canadezen een paar dagen later binnenkwamen barstte het feest los. Tja, hoe moet je zoiets beschrijven, zoveel blijdschap, ontroering, vreugde?

Het was een prachtige zonnige dag en onze bevrijders kwamen met al hun rijdend materiaal: vrachtwagens, jeeps, rupscarriers, tanks, motorfietsen uit de richting Hilversum binnen via Duivendrecht, over de Berlagebrug, de Amstellaan en de Noorder Amstellaan en daarna verder de stad in.

Het begon 's ochtends om een uur of tien, en die grandioze intocht duurde verder de hele dag. Alle straten en pleinen, waarlangs ze binnenkwamen, waren omzoomd met hagen van juichende Amsterdammers, die probeerden om een stukje mee te rijden op een van de voertuigen.

Wat een dag! Met al die honderdduizenden enthousiaste mensen, die niet moe werden om de bevrijders toe te juichen. En ook de dag daarna ging dat nog door. We waren bevrijd. Nu zou alles beter worden.

'Too little'

Kitty Vermist-Boermans:

De volgende dag: al die vlaggen, die blijdschap, die vrijheid. Je hoorde ze in de verte aankomen. Mensen kwamen vooruit en wisten te vertellen: "Ze zijn nu daar, ze komen over een uurtje hier." Ik zat op school mijn dagelijkse portie bijvoeding te nuttigen toen ik luid gejuich hoorde. Ik haastte mij naar de Berlagebrug in Amsterdam en zal die aanblik nooit vergeten: die jeeps vol beladen met jonge meiden en gebruiende soldaten, zingend, juichend.

Mia had mij geleerd als ik om eten wilde vragen: 'Have you some food for me?' Maar ik, met mijn 13 jaar en jaren groeiachterstand, oogde als hooguit 9. Dus op mijn vraag gleed een blik over mijn schamele gestalte en werd het verzoek afgewezen: "No, too little." Stampend van kwaadheid kwam ik thuis: "Als je klein bent, heb je toch óók honger!" Ik wist niet dat er wat tegenover moest staan. Mia kwam uren later lopend thuis. "Heeft-ie je gezoend?" "Ja." Mijn moeder pakte een washand en boende haar hele gezicht schoon!